

Kadernota | 4 juli 2023

Eerste termijn

Voorzitter,

Laatst fietste ik richting de horizon, en deed ik een grote ontdekking. Je beweegt je weliswaar naar de horizon toe, maar die komt nooit dichterbij. De horizon beweegt mee en blijft steeds op dezelfde afstand. Het is in de politiek inmiddels gebruikelijk om 'stippen te zetten op de horizon'. Ik stel voor daar mee op te houden. Die horizon is vergeven van de stippen; je kunt hem nauwelijks meer zien....

Ik zou het vandaag willen hebben over het hier en het nu.

Eerst het 'nu'.

De afgelopen jaren heb ik bij dit soort gelegenheden geprobeerd om deze raad te overtuigen van de enorme vraagstukken, die zich in deze wereld en dus ook in Westerveld afspelen. Ik stop daarmee. Want ik denk dat iedereen hier en daarbuiten weet heeft van die vraagstukken. En ze spelen nu. Klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, milieuvervuiling, wateroverschotten en watertekorten, allemaal nu. We weten ervan. Allemaal. Ook die verdwaalde klimaatontkenner. Ook de techno-optimist. Allemaal.

Mensen zijn echter ook allemaal experts in 'uitstel', in het plaatsen van stippen op de horizon. "We gaan het zeker aanpakken, maar nu nog niet." We stellen een deadline: 2030, 2035, 2040, 2050. Maar anders dan de horizon verschuift zo'n jaartal niet mee. Dus als het jaartal te dichtbij komt, moeten we de stip verplaatsen. Nee, toch maar niet 2030, we doen wel 2035...

En ondertussen zie ik een jonge generatie, die hier wanhopig van wordt. Ik zie een jonge klimaatbeweging, die niet meer weet hoe ze de urgentie nog duidelijker moet maken. Ik zie jonge boeren, die zien hoe hun toekomst op het spel wordt gezet door de oudere, gevestigde generatie, die alleen nog maar hakken in het zand kan zetten.

Aan het eind van mijn eerste termijn zal ik een motie indienen over de klimaatklok, die indringend laat zien hoe de tijd doortikt.

Dan het 'hier'.

Kort geleden zat ik hier in deze zaal bij een werksessie met Het Oversticht. In het kader van de Agenda van de Raad hadden we hen gevraagd om een kaart van het 'hier', van deze plek op aarde, die Westerveld heet. En opnieuw werd mij duidelijk wat voor een schitterende plek dat is. Dit, voorzitter, is een van de mooiste plekken, die je je kunt voorstellen. En daarmee is

het een gebied met gigantische mogelijkheden. Westerveld is goud. Maar net als bij het 'nu', moet je ook dat 'hier' willen zien en omarmen.

De ongelooflijke natuurgebieden, die er niet in de eerste plaats zijn voor ons vermaak, maar voor zichzelf. De prachtige beekdalen. De rijke geschiedenis van de Koloniën van Weldadigheid. Het erfgoed, de monumenten, de dorpsgezichten. En binnen dat geheel de plekken waar je kan wonen en werken. Waar je voedsel kan verbouwen. En waar je tot rust kunt komen. Ooit vroeg mevrouw Masselink mij na een van mijn betogen of ik ook nog iets positiefs te melden had over Westerveld. Welnu, dat dus. Alles komt hier samen om nu de toekomst vorm te geven.

En dan zijn er de mensen, die hier wonen, in al hun diversiteit, met al hun achtergronden. Ook hier in deze raad hoor ik nog te vaak dat opgeklopte verhaal van autochtone en allochtone inwoners. Ik wil eens en voor al vaststellen, dat hier in Westerveld 'mensen' wonen. Mensen met een langere geschiedenis met de grond en dit gebied, waarvan de voorouders toch ook vaak van elders blijken te zijn gekomen. Mensen, die – zo leerde ik laatst bij het Pauperparadijs – in de 19^e eeuw hierheen zijn verplaatst vanuit de armoede van de grote steden en hier zijn gebleven. Mensen, die recenter de overvolle Randstad hebben verlaten om hun 'geluk te zoeken' op het Drentse platteland. En mensen, die vanuit verschrikkelijke situaties in de wereld na levensgevaarlijke omzwervingen hier zijn neergestreken. En al die mensen zijn niet alleen voor de wet gelijk. Ze zijn allemaal aan elkaar gelijkwaardig.

Kijk je dan naar wat die mensen doen, dan zie je ook daar een bijzondere diversiteit. In een van de zeer informatieve bijlagen bij onze eigen Omgevingsvisie lezen we dat er 2300 mensen werkzaam bij overheid, 1800 in de zorg, 800 in recreatie en toerisme, 700 in de agrarische sector, 600 in de bouw: en nog eens 600 in de financiële dienstverlening. Dat is de werkelijkheid van Westerveld.

Collega Joziasse heeft voor ons nog eens een rapport boven tafel gehaald, dat in 2007 in opdracht van Progressief Westerveld door het Bureau Triple E is gemaakt over het economische perspectief en potentieel van deze gemeente. Met de cijfers van toen was al duidelijk dat er enorme economische mogelijkheden zijn voor dit gebied vanuit de groene invalshoek. Het zou heel goed zijn om zo'n analyse nog eens te herhalen met de cijfers van nu.

En naast dat alles hebben we hier in Westerveld een kenniscentrum in en om Frederiksoord, met de leerstoel als basis, maar met heel veel andere input, dat echt kan uitgroeien tot een bijzonder fenomeen.

Dat alles zie je dus niet terug in het document dat we geacht worden vast te stellen: de kadernota. Vorige week heb ik hier met verve mijn grote waardering uitgesproken over de ambtelijke organisatie. Zij verrichten bijzonder belangrijk werk in een complexe setting. Ik houd dat staande. Tegelijk zie ik een politiek-verantwoordelijk college, dat er op geen enkele manier in slaagt om een coherent en inspirerend verhaal neer te leggen. Dat was al zo bij het Coalitieakkoord, en dat is nog steeds zo. De Kadernota is een rammelend stuk, zonder kop en zonder staart. En met een verzameling doodoeners waar je u tegen zegt: 'we geven

iedereen op het juiste moment invloed', zonder verwijzing naar de experimenten, die in het kader van Inwonersparticipatie gaande zijn. 'We streven ernaar dat providers zorgen voor een dekkend mobiel netwerk' zonder rekenschap te geven van de discussies over de plaatsing van zendmasten en 5G. 'We verbeteren het fiets- en wandelpadennetwerk daar waar het kan en binnen het budget past' zonder dat onder de bijbehorende actie de invulling wordt gegeven. En dan ben ik nog maar bij programma 2. Het is ondoenlijk om deze Kadernota echt wezenlijk te amenderen.

Ik heb rond gekeken op internet en vond daar bijvoorbeeld de Kadernota van de Gemeente Zevenaar, zoals die morgen in hun raadsvergadering wordt besproken. Ik heb hem ter illustratie voor iedereen bijgevoegd. Ok, Zevenaar is twee keer zo groot als Westerveld, maar geen wereldstad. Het gaat mij ook niet om de politiek van Zevenaar. Het gaat mij erom, dat deze gemeente een Kadernota weet te produceren, die overzichtelijk is, helder en leesbaar, de grote lijnen omzet in duidelijke doelstellingen. Mijn meest prangende vraag aan het College is: is het uw ambitie om toe te werken naar iets dat gaat in de richting van Zevenaar, of bent u tevreden met wat er nu hier voor ons ligt? Van het antwoord op die vraag hangt het wat onze fractie betreft af of wij uiteindelijk kunnen instemmen met deze Kadernota.

Tot zover mijn eerste termijn. Ik heb dan nu twee moties en toch maar een aantal amendementen in te dienen.